

การบริหารงานบุคคล พิจารณาการเสนอและพิจารณาอนุมัติ การจัดตั้ง ยุบรวม และเลิกมหาวิทยาลัย คณะและภาควิชา ตลอดจนการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา และเป็นศูนย์ ประสานงานด้านการจัดการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย ทำให้ ทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่แตกต่างจากกระทรวงและ ทบวงอื่น ที่ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดหน้าที่ไว้โดยเฉพาะ

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ รัฐบาลสมัยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตราพระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อ **ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็น ทบวงมหาวิทยาลัย** และให้ ยกฐานะเป็นทบวงอิสระ มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ไม่อยู่ใน สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการ บริหารงาน เนื่องจากมีการโอนงานกำกับดูแลสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนจากกระทรวงศึกษาธิการมาอยู่ในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังได้ยกเลิกประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๐ โดยตราพระราชบัญญัติระเบียบการ ปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ ขึ้นแทน

เพื่อให้ทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจควบคุมมหาวิทยาลัยและ สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นของรัฐและเอกชนในสังกัดด้วย ต่อมา พระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๗ เพื่อให้มีอำนาจครอบคลุมมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วน ราชการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการทบวง มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรีเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ปรับเปลี่ยน สถานภาพจากสถาบันที่เป็นส่วนราชการไปเป็นมหาวิทยาลัยใน กำกับตามนโยบายของรัฐบาลที่จะให้มหาวิทยาลัยของรัฐทุก แห่งที่เป็นส่วนราชการออกจากระบบราชการ

จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ลงประกาศพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๐ ตอนที่ ๖๒ก วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๖ โดยพระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติ ระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๗ ทำให้ทบวงมหาวิทยาลัย **ต้องแปรสภาพเป็น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา** ตามกฎหมายใหม่ รวมระยะเวลาดำเนินการ ๓๐ ปี ๙ เดือน ๗ วัน มีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และรักษาราชการแทน รัฐมนตรี บริหารราชการ ทั้งสิ้น ๓๙ ท่าน มีปลัดทบวง มหาวิทยาลัยบริหารราชการ ๖ ท่าน